

Den forældreløse Kâgtagtorajik

Der var engang en stakkels forældreløs Dreng, som hed Kâgtagtorajik, åh, så forældreløs, så forældreløs! Han voksede ikke. Han syntes aldrig at blive større. Hans eneste Leg var Makitsaineq et Spil med Sælknogler som man tager i Håndfuldevis og kaster på Jorden for siden at se, hvor mange der kommer til at ligge opad, med "Fladen af Knoglerne" opad.

Den eneste, der holdt af Kâgtagtorajik, var hans gamle Bedstemoder og hans Faders Fætter, "Nérquluta", men de turde intet gøre for ham af Frygt for Bopladsfællerne.

Kâgtagtorajik plejede at lege med de andre Børn, men når han skulle ind i Huset igen, blev han altid løftet op af Indgangshullet i Næseborene. Og var han så inde på Gulvet, skulle de alle løfte ham op, først den ene, så den anden, alle på Omgang; og idet de løftede ham op, rystede de ham i Næseborene til han faldt ned. Så blødte det fra Næsen, og når han ville græde af Smerte, skændte de på ham og slog ham og fik ham til at sluge Gråden.

Da de fandt på at løfte ham i Næseborene, kunne de i Begyndelsen blot stikke Lillefingeren ind, men efterhånden som de udvidedes, tog de fat med Pegefinger og Langemand, og til sidst kunne de stikke hele Hånden ind. Således var Næseborene det eneste, der voksede på Drengen.

Når Folkene i det store Hus tog hele Sæler ind, og Kødet blev delt rundt, fik Kâgtagtorajik også et lille Stykke. Men han fik ikke Lov til at bruge Kniv, men måtte rive Kødet i Stykker med Tænderne og Neglene. Således kunne han aldrig nå at blive mæt, og dog sagde Folkene i det store Hus, at han spiste for meget og for hurtigt.

Engang blev der set tre Bjørne, og de blev jaget og fanget. Så lækkert Kødet var! "Den, som bare kunne få Lov til at spise sig rigtig mæt!" tænkte Kâgtagtorajik. Så blev der råbt fra det store Hus:

"Kâgtagtorajik skal komme og spise Kød og drikke Bjørnesuppe!"

"Det er ikke for det gode, de indbyder dig," sagde Bedstemoderen. "Men hvis de nu vil give dig store Ben, du ikke kan sluge, skal du blot sige: "Quterdlutit: Bliv lille!" Så vil de blive små. Og vil de give dig noget, der er for varmt, skal du sige: "Nigdleq: Bliv koldt!" Så vil det blive koldt."

Så gik Kâgtagtorajik på Besøg i det store Hus. Man modtog ham som sædvanlig ved at løfte ham op i Næseborene og ryste ham, til han faldt ned, og således gik han fra den ene til den anden. I Huset sad man og spiste dejligt Bjørnekød, men Kâgtagtorajik gav man kun Knæskallen og forlangte, at han skulle putte den i Munden med det samme. Han kunne ikke en Gang gabe over den, og han tog den da med venstre Hånd og sagde: "Quterdlutit!" Da svandt Knæskallen ind og blev så lille, at han kunne putte den i Munden og synke den.

Derpå kom man med koghed Suppe. "Nigdleq!" sagde han, og den blev kold, så at han kunne drikke den. Mere gav man ham ikke. Det var først, da han kom til sin Nérquluta, at han fik noget ordentligt at spise.

Da han kom ind til sin Bedstemoder. fortalte han, hvad man havde givet ham, og var bange for, at han skulle blive dårlig af det. Men Bedstemoderen beroligede ham og sagde, at det ville han ikke.

"Åh, den som dog kunne spise sig rigtig mæt!" sagde Kâgtagtorajik, engang da der skulle holdes Fællesmåltid på en hel Sæl.

"Jeg skal lave dig en Kniv," sagde Bedstemoderen.

Og så lagde hun en Kniv ind mellem hans Langemand og hans Guldbrand, et lille skarpt Blad, som havde samme Længde som Fingrene. Dette tryllede hun over, så at det ikke kunne ses, og sagde, at nu ville han nok kunne klare sig bedre.

Man tog imod Kågtagtorajik på samme Måde som sædvanlig og lagde Kød frem.

"Det er svært, så Kågtagtorajik spiser hurtigt i Dag", sagde en af Mændene; "han skulle vel ikke have fået en Kniv at skære med?"

Og så undersøgte han Kågtagtorajiks Fingre en for en. Men hver Gang han kom til de Fingre, hvorimellem Bedstemoderen havde anbragt Kniven, sprang han dem over og opdagede således ikke Kniven. Det var Bedstemoderens Tryllesang, der var Skyld i dette. Således gik det til, at Kågtagtorajik for en Gangs Skyld spiste sig rigtig mæt.

En Gang imellem tog hans Nérquluta ham med ud på Kajakfangst, og en Dag fangede han en Remmesæl; så snart den var dræbt, sagde han til Kågtagtorajik:

"Den skal du have Part i, du skal få hele den ene Side."

Kågtagtorajik blev så glad herover, at han bare tænkte på alt det Kød, han her havde fået, da hans Nérquluta sagde:

"Du får kun Lov til at tage en Del af den med, Resten skal du lægge i Depot; hvis du kommer hjem med så meget Kød, vil de tage det hele fra dig. Jeg skal ordne Depotet for dig, og så kan du hente et lille Stykke Kød hjem en Gang imellem."

Derpå roede de hjem, idet Kågtagtorajik kun tog et lille Stykke Kød med sig.

Fra nu af hentede han Kød fra sit Depot, så ofte han var sulten. Han hentede een Gang, han hentede to Gange, men da han kom tredje Gang, var Depotet stjålet. Det var til ingen Nytte, at han stod og spar-

kede til Stenene og søgte at give Luft for sin Vrede i Gråd. Da han havde grædt så længe, at han syntes, det kunne være nok, begyndte han at tænke over, hvor stygt hans Bopladsfæller havde båret sig ad imod ham.

"Det er meget bedre, at jeg i Stedet for at græde tænker lidt over, hvorledes jeg kan finde lidt Opmuntring og Adspredelse i min Sorg." Og næppe havde han tænkt alt dette, før han gav sig til at råbe:

"Hvem kan hjælpe mig, hvem kan hjælpe mig? Hvem vil daske mig, hvem vil puffe og støde til mig, så at jeg falder omkuld?" Og straks hørte han en vældig Stemme, der råbte:

"Det vil jeg! Jeg vil puffe og støde til dig, så at du trimler rundt." Og så vældig og stærk var Stemmen, at Kågtagtorajik nær havde fået sprængt sine Trommehinder. Han så sig omkring og fik Øje på en vældig Mand, en Kæmpe, og inden han kunne få Tid til at løbe, klappede Kæmpen ham med sin flade Hånd fra Hovedet og nedefter, så at det raslede ud af Kroppen på ham. Det var Trædukker, der kom ud af Hovedet på ham; fra den ene Side kom små Kajakmodeller, fra den anden Side Slædemodeller, og fra Ryggen var det Sælkogler, der løste sig ud fra hans Legemes Indre, i samme Øjeblik Kæmpen daskede ham ned over Kroppen. Derpå sagde den store Mand til ham:

"Så, nu kan du begynde at vokse lidt. Dette Skrammel er af en, der har villet trylle ondt ind i din Krop, og derfor var det, du ikke kunne vokse; men det vil du nok gøre nu. Prøv engang på at skubbe til den store Sten der."

Og Kågtagtorajik løb hen til Stenen og begyndte at mase med den og skubbe til den, indtil han kunne begynde at bevæge den så småt; mere nåede han ikke den Dag, og så gik han hjem.

Alt dette fortalte han til sin gamle Bedstemoder, og hun havde meget ondt af ham for det, han måtte gå igennem. Men fra den Dag af begyndte Kågtagtorajik at vokse, og han voksede så stærkt, at hans gamle Bedstemoder måtte hule sin Inderbriks ud og grave i Jorden, for at der kunne blive Plads til ham. Dette gjorde hun inde bag om Huset, næsten i hele Husets Bredde, men Kågtagtorajik voksede så stærkt, at han måtte holde sig inde, for at ingen skulle opdage ham, og når Bopladsfællerne opfordrede ham til at komme ud og lege, svarede den gamle Bedstemoder blot, at han var syg.

Hver Gang hun sagde det, lo man hende ud af fuld Hals, og så strømmede både Børn og voksne til, idet de alle sammen råbte i Munden på hinanden:

"Lad den sølle Kågtagtorajik komme ud og lege!"

Og så ofte hun sagde, at han var syg, lo man endnu mere støjende og hånende.

Langt om længe var der gået så lang Tid, at Kågtagtorajik selv syntes, at han var vokset tilstrækkeligt.

Netop på den Tid hændte det, at der var drevet et meget stort Stykke Drivtømmer ind til Bopladsen, og så stor var den Træstamme, at ingen af Bopladsfællerne kunne løfte den op på Land. Om Aftenen, da Folk var gået til Ro, stod Kågtagtorajik op og tog sin gamle Bedstemoders Kamiker på, idet han måtte skære dem op for at kunne trække dem på Fødderne; på samme Måde tog han hendes Pels på, og så gik han ned til Træstammen, bar den op og stak den dybt ned i Jorden lige ud for Indgangen til det Hus, hvor man plejede at pine og mishandle ham. Så gik han til Ro igen. Men da Husfællerne vågnede næste Morgen og skulle ud og besøge deres Nødtørft, kunne de ikke komme ud for den store Træstamme, der var

stukket ned lige foran Indgangen til Huset, og alle råbte de og skreg:

"Hvad er dog dette her for noget? Det er jo den store Træstamme!"

Således opdagede de, at de havde fået en stærk Mand ved Bopladsen, og alle råbte nu blot for at håne, at det måtte være Kågtagtorajik, der havde stukket Træstammen ned. Der var nogle af de mindste Børn, der kunne presse sig ud, og de løb hen til Kågtagtorajiks Bedstemoder og råbte ind ad Vinduet:

"Sig til Kågtagtorajik, at han skal komme hen og tage den store Træstamme bort, som han har sat ved vor Husgang."

Alt dette gjorde man blot for at håne, da man troede, at Kågtagtorajik aldrig kunne have gjort dette.

Men om Aftenen, da alle Bopladsfællerne var gået til Ro, stod Kågtagtorajik atter op og gik hen og rykkede Træstammen op og bragte den atter ned til Strandkanten. Derpå gik han i Seng. Men det blev aldrig opklaret, hvem der havde gjort dette.

Der gik siden mange Dage hen, uden at der hændte noget mærkeligt, men så skete det, at der kom tre Bjørne til Bopladsen, der var så store, at Folkene ikke turde angribe dem. Da trak Kågtagtorajik atter i sin gamle Bedstemoders Pjalter og gik ud. Næppe var han kommen ud, før alle råbte i Munden på hinanden:

"Nej, se der, der kommer den sølle Kågtagtorajik! Se dog, hvor han er bleven stor! Se dog, hvor han er vokset!"

Men uden at høre, hvad der blev råbt, løb Kågtagtorajik Bjørnene i Møde og dræbte dem en for en, blot ved at sparke til dem; og da han havde gjort det, tog han Bjørnene, en om Halsen og en under hver Arm, idet han, for hver Gang han løftede en op, sagde: "Den skal være min Pels, den skal være mine Bukser, den skal være mine Kamikker!"

Således bar han dem op uden at give sine Bopladsfæller nogen Fangstpart; men da de var flænsede, indbød han dem alle til Ædegilde, og de kom og gav sig til at spise, og nogle sagde:

"Nu spiser vi den Bjørn, hvoraf Kågtagtorajik skal have Pels." Andre sagde: "Nu spiser vi den Bjørn, hvoraf Kågtagtorajik skal have Bukser." Og atter andre sagde: "Nu spiser vi den Bjørn, hvoraf Kågtagtorajik skal have Kamikker."

Allersidst af Gæsterne kom de to Mænd, der havde været værst til at mishandle Kågtagtorajik, og næppe havde de vist sig i Husgangen, før han greb dem i Næseborene og løftede dem op med en sådan Voldsomhed, at Næserne flængedes op på dem.

Senere gengældte Kågtagtorajik alle sine Bopladsfællers Grusomheder ved at behandle dem på ganske samme Måde, som de havde behandlet ham. Nogle gav han store Knogler at spise og tvang dem til at sluge dem, så de kvaltes; andre gav han kogende Suppe og tvang dem til at drikke den, indtil deres Indvolde skoldedes op, og således dræbte han alle dem, der havde mishandlet ham, og fik endelig Ro i sit Sind.

Siden efter udviklede han sig til en vældig Fanger og en stor Slagskæmpe, der for viden om langs med Landene for at udfordre alle dem, der havde Ord for at være dygtige i Fangst og alle Slags Idrætter; og mange Sagn går der nu om denne Mand, der blev kendt og frygtet ved alle Menneskenes Bopladser.